

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	7.
Redni broj pripreme	7.
Nastavna cjelina / tema	I. RAZVIJAM OSOBNOST, ŽIVIM VREDNOTE
Nastavna jedinica / podtema	7. Bog je naš ideal

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira pozitivne utjecaje uzora u izgradnji vlastite osobnosti.

OŠ KV A.7.1. Učenik istražuje pozitivne utjecaje vjere u izgradnji vlastite osobnosti.

OŠ KV A.7.2. Učenik izdvaja i objašnjava središnju poruku odabranih novozavjetnih biblijskih tekstova.

Ključni pojmovi	Bog Otac; Isus Krist; ideal; sloboda; slušanje i vršenje Riječi
Središnje / problemsko pitanje	Kako nas Isusov primjer vodi prema dobru i onda kada život ne ide po našim željama?
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavne metode	usporedba predodžbi, čitanje, tumačenje prispodobe, razgovor, prosudba, kratko pripovijedanje
Nastavna sredstva i pomagala	udžbenik Neka je Bog prvi, str. 15; RB, str. 15; bilježnica, radni predlošci, ploča ili projektor; izborni videozapisi
Međupredmetne teme	Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1. Razvija sliku o sebi; osr A.3.3. Razvija osobne potencijale. Učiti kako učiti: uku A.3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.7.2. – izdvajanje bitnoga i zaključivanje; OŠ HJ C.7.2. – povezivanje teksta i životnih situacija.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: vjeroučitelj će pratiti razlikovanje Boga od idola, tumačenje prispodobe i primjenu Isusova primjera u postupcima.

Vrednovanje kao učenje: učenici će uz tri tvrdnje označiti mogu li sadržaj objasniti samostalno, uz primjer ili uz pomoć.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano ocjenjivanje nije predviđeno. Zadaci će služiti praćenju ostvarenosti ishoda i davanju povratne informacije.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (9 min)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Oče, oslobodi nas želje da sve bude po našem. U Isusu nam pokaži kako voljeti, oprostiti i ostati vjerni dobru. Pomozi nam da tvoju riječ pretvorimo u djelo. Amen.

Alternativa: „Bog je ljubav.“ (1 Iv 4,8)

Učenici će ostati nekoliko trenutaka u tišini. Učenici će razmisliti o razlici između ljubavi i ispunjavanja svake želje.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 14.“

Ili:

„Učenici će odabrati jedan zamišljeni ili javno poznat primjer uzora i napisati tri rečenice: koju dobru osobinu vrijedi nasljedovati, što ne treba slijepo kopirati i po kojem kriteriju će sačuvati vlastitu slobodu.“

Razgovor

- Po čemu dobar uzor potiče vašu slobodu? (Pokazuje dobro koje možemo nasljedovati, a ne traži slijepo kopiranje.)

Motivacija:

JE LI ME BOG NAPUSTIO?

Luka je molio da njegova momčad pobijedi. Nakon poraza govori: „Ako me Bog voli, zašto nije učinio da pobijedimo?“ Njegov prijatelj odgovara: „Možda trebamo pitati kako ćemo se ponašati i kad izgubimo.“

Zamišljena situacija za razgovor.

Učenici će usporediti što Luka očekuje od Boga i na što ga prijatelj usmjerava. Neće ocjenjivati Lukinu vjeru, nego njegov zaključak.

Razgovor

- Dokazuje li poraz da je Luka manje vrijedan ili da ga Bog ne voli? (Ne; ishod natjecanja nije mjera čovjekove vrijednosti ni Božje ljubavi.)
- Koje pitanje otvara prijateljeva rečenica? (Kako ostati pošten, zahvalan i obziran i kada ne uspijemo.)

Početni stav: Učenici će u bilježnicu napisati jednu rečenicu uz tvrdnju „Ako vjerujem, sve bi mi trebalo ići dobro.“ Na kraju će provjeriti treba li je dopuniti; početni odgovor neće se ocjenjivati.

„Ako vjerujem, sve bi mi trebalo ići dobro.“

Rečenica: _____

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Bog je naš ideal“. Istražit će razliku između Boga po vlastitoj mjeri i Boga kojega nam objavljuje Isus.

Kako nas Isusov primjer vodi prema dobru i onda kada život ne ide po našim željama?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (27 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Preporučeni odabir nalazi se pri kraju pripreme.

Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta (rad u paru – usporedba dviju predodžbi, 10 minuta)

a) Rad u paru. Učenici će pročitati tekst „Bog je naš ideal“, udžbenik, str. 15. Jedni će u bilježnicu izdvojiti očekivanje koje Boga podređuje našim željama, a drugi obilježja Boga kojega objavljuje Isus. Zajedno će oblikovati dvije kratke suprotstavljene rečenice i objasniti kako se one odražavaju na ponašanje. Shema i ključni naglasci uključeni su u vrijeme obrade.

Moguće rješenje: Predodžba po našoj mjeri: Bog mora ispuniti sve moje želje, inače me napustio. Isusova objava: Bog je Otac i Stvoritelj koji nas ljubi, poštuje slobodu i poziva na dobro. U teškoći možemo moliti, tražiti pomoć i odgovorno djelovati.

Radni predložak:

BOG PO MOJOJ MJERI	BOG KOJEGA ISUS OBJAVLJUJE
Očekujem da uvijek...	Bog nas poziva da...
_____	_____
_____	_____

b) Učenici će pogledati videozapis „Božja je radost opraštati“; 2:56; Izvor: LaudatoTV; YouTube.

Razgovor

- Po čemu prepoznajete oprostjenje koje pokreće promjenu? (Po spremnosti priznati pogrešku, popraviti štetu i ponovno izabrati dobro.)

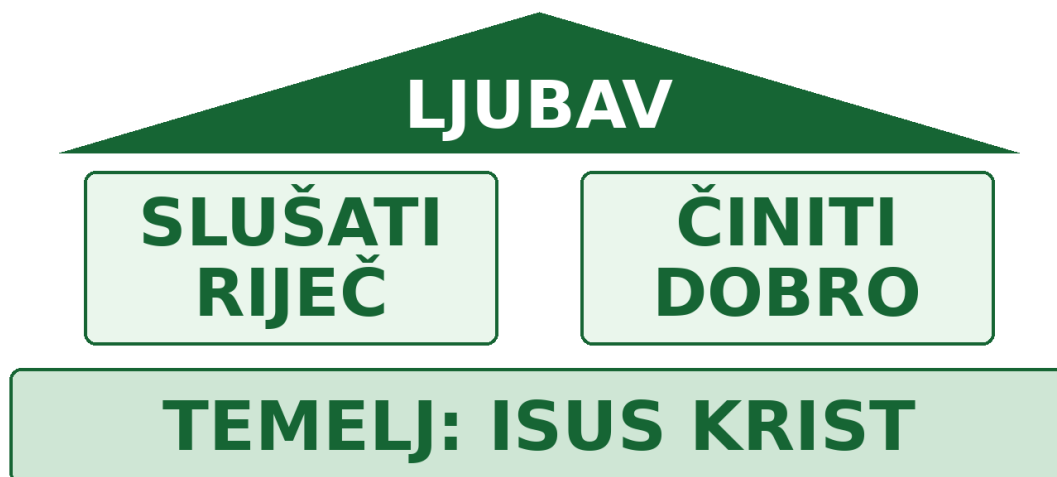
Ili: klasična obrada (individualni rad i zajednički razgovor, 10 minuta)

Učenici će pročitati tekst „Bog je naš ideal“, udžbenik, str. 15, po odlomcima. Nakon svakoga odlomka vjeroučitelj će voditi razgovor. Učenici će ključne riječi zapisati u bilježnicu.

Razgovor

- Za čime čovjek prema tekstu čezne? (Za ljepotom života, ljubavlju i istinom.)
- Kakvu pogrešnu sliku Boga tekst opisuje? (Boga po mjeri naših želja, kojim bismo htjeli upravljati.)
- Kako Isus prikazuje odnos Boga prema čovjeku? (Bog je Otac, voli nas i prihvaća, poštuje slobodu i vodi prema istinskom životu.)
- Znači li prihvaćanje čovjeka da je svaki njegov postupak dobar? (Ne; Bog ljubi osobu i poziva je na obraćenje i promjenu lošega postupanja.)
- Kako se prema završetku teksta vidi da je nekome Isus ideal? (U spremnosti pomagati i davati smisao životu drugih.)
- Kako biste na temelju teksta dopunili Lukinu tvrdnju iz motivacije? (Bog me ljubi i u porazu; njegov primjer pomaže mi izabrati poštenje i poštovanje.)

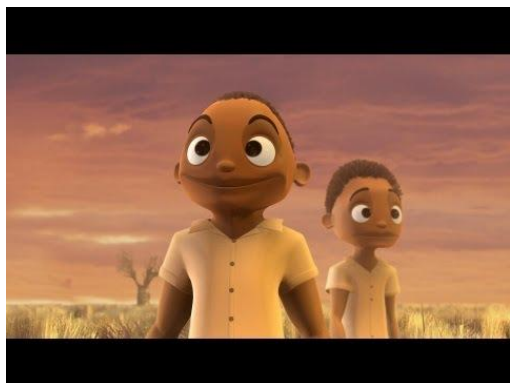
Shematski prikaz i ključni naglasci:

Ključni naglasci: Bog nije proizvod naših želja. Isus Krist je pravi Bog i pravi čovjek; u njemu upoznajemo Očevu ljubav i svoj poziv na svetost. Nasljedovanje znači slušati i činiti dobro, uz Božju milost. Vjera ne obećava život bez teškoća.

Aktivnost 2: Kuća na stijeni i kuća na pijesku (rad u paru – biblijska usporedba, 6 minuta)

a) Učenici će pogledati videozapis „Kuća na stijeni i kuća na pijesku“; 2:04: Izvor: RodTheNey; YouTube.

b) Rad u paru. Učenici će potom pročitati Isusovu prisporobu, navesti što je zajedničko dvojici graditelja i odrediti presudnu razliku. Potom će navesti školski primjer slušanja koje postaje djelovanje. U preporučenoj izvedbi obradit će tekst bez videozapisa.

Moguće rješenje: Obojica slušaju, grade i susreću oluju. Razlika je u vršenju Isusovih riječi. Stijena označuje slušanje koje postaje život. Primjer: učenici će nakon razgovora o poštovanju prestati širiti podrugljivu poruku.

KUĆA NA STIJENI

»Stoga, tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih, bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću, ali ona ne pada. Jer – utemeljena je na stijeni. Naprotiv, tko god sluša ove moje riječi, a ne vrši ih, bit će kao lud čovjek koji sagradi kuću na pijesku. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću i ona se sruši. I bijaše to ruševina velika.«

Mt 7,24–27; udžbenik, str. 15.

Radni predložak:

ZAJEDNIČKO OBOJICI	PRESUDNA RAZLIKA

Razgovor

- Zašto oluja dolazi i na kuću na stijeni? (Prispodoba ne obećava poštedu od teškoća, nego čvrst temelj za življenje.)
- Koji je vaš primjer prijelaza od slušanja prema djelovanju? (Na primjer: čuti poticaj na oprostjenje pa se ispričati i popraviti štetu.)

Aktivnost 3: Radost koja postaje pomoć (rad u skupinama – tumačenje poruke, 6 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će iz poruke sv. Majke Terezije izdvojiti što ljudima nedostaje i kakva je pomoć moguća. Svaka će skupina predložiti jedan postupak koji nije samo površno razveseljavanje, nego poštovanje stvarne potrebe osobe.

Moguće rješenje: Ljudi trebaju Božju ljubav, prihvaćenost i smisao. Primjer: osamljenoga učenika pozvati u skupinu, saslušati ga i ostati uz njega. Radost ne znači zahtijevati od tužne osobe da se odmah nasmije.

RADOST I BOŽJA LJUBAV

Diljem svijeta ljudi su gladni i žedni Božje ljubavi. Tu glad možemo utažiti šireći radost. Radost je najbolji lijek za kušnju. Isus može zaposjesti našu dušu samo ako mu ju predamo radosno.

sv. Majka Terezija; udžbenik, str. 15.

Radni predložak:

POTREBA KOJU PREPOZNAJEMO	DJELATNA LJUBAV
Osamljenost novoga učenika	

Razgovor

- Kako biste razlikovali radost o kojoj govori svetica od prisilnoga veselja? (Kršćanska radost počiva na Božjoj ljubavi i može biti prisutna uz tugu; ne potiskuje tuđu patnju.)

Aktivnost 4: Poruka da nismo napušteni (individualni rad i razgovor – povezivanje citata, 5 minuta)

Individualni rad. Učenici će objasniti izraz iz izdvojene misli i povezati ga s Kristovom ljubavlju. U jednoj će rečenici odgovoriti vršnjaku koji neuspjeh smatra dokazom da ga Bog ne voli.

Moguće rješenje: Izraz „platio“ upućuje na Kristovo predanje za nas, a ne na kupovanje Božje ljubavi. Primjer: Tvoja vrijednost ne nestaje zbog neuspjeha; u molitvi, podršci drugih i novom pokušaju možeš tražiti oslonac.

NISMO NAPUŠTENI

PRESKUPO TE BOG PLATIO DA BI TE OSTAVIO.

sv. Padre Pio – prema navodu u udžbeniku, str. 15.

Radni predložak:

REČENICA OHRABRENJA

Aktivnost 5: Teološko sidro (frontalni rad i razgovor – povezivanje vjere i života, 3 minute)

Zajednički rad. Učenici će saslušati tumačenje i dovršiti usmenu misao: „Nasljedovati Isusa znači...”

Moguće rješenje: ...uz Božju pomoć govoriti istinu, opraštati i služiti bližnjima; ne samo slagati se s lijepim riječima.

Teološko sidro: Bog je živi Stvoritelj i Otac, a ne idol koji stvaramo prema svojim željama. Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek, objavljuje Oca i pokazuje kako živjeti u ljubavi. On je i Spasitelj: njegova milost osposobljava nas za dobro. Slušanje njegove riječi poziva na djelovanje; teškoće ne znače da je Bog prestao ljubiti čovjeka. Usp. Mt 7,24–27; KKC 1701 i 1709.

Nasljedovati Isusa znači...

Aktivnost 6: Dobra odluka bez publike (rad u skupinama – moralna dilema, 6 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će razmotriti slučaj: tijekom provjere Marko vidi rješenja koja mu prijatelj nudi ispod klupe. Nitko od odraslih to ne primjećuje. Skupine će oblikovati dva moguća završetka, procijeniti posljedice i odabrati onaj koji odgovara nasljedovanju Isusa.

Moguće rješenje: Prepisivanje može donijeti privid uspjeha, ali narušava istinu i pravednost. Marko može odbiti rješenja bez vrijeđanja prijatelja, riješiti što zna i naknadno zatražiti pomoć u učenju.

Radni predložak:

Tijekom provjere Marko vidi rješenja koja mu prijatelj nudi ispod klupe. Nitko od odraslih to ne primjećuje.

ODLUKA	POSljedICA
Prepisati radi boljeg rezultata	
Pošteno pokazati svoje znanje	

Aktivnost 7: Ideal nije idol (rad u paru – preciziranje pojmova, 5 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati definiciju ideala. Usporedit će je s pojmom idola s prethodnoga sata te objasniti zašto Isusa nazivamo idealom i uzorom, a ne idolom.

Moguće rješenje: Ideal je vrijednost i uzor kojemu težimo; idol je ono čemu se slijepo podređujemo ili što postavljamo na Božje mjesto. Isus nas vodi istini i slobodi. Kao Sin Božji dostojan je božanskoga štovanja, koje nije idolopoklonstvo.

IDEAL
IDEAL: ▶ uzor ▶ najviše savršenstvo ▶ konačni cilj, težnja Pojmovnik; udžbenik, str. 15.

Radni predložak:

IDEAL	IDOL
Primjer koji izgrađuje:	Primjer koji zarobljava:

Aktivnost 8: Jedan dan izabranoga zanimanja (individualni rad – kratko pripovijedanje, 7 minuta)

Individualni rad. Učenici će izabrati zanimanje i napisati četiri do pet rečenica o zamišljenoj odluci u jednom radnom danu. Priča će sadržavati teškoću, Isusovu poruku, odluku i učinak na druge. Vjeroučitelj će pratiti smisao odluke, bez brojčanoga ocjenjivanja; povezanost vjere i postupka važnija je od zanimljivosti zanimanja.

Moguće rješenje: Liječnica primjećuje da se pacijent boji. Iako je u žurbi, mirno mu objašnjava što slijedi i sluša pitanje. U njemu vidi bližnjega kojemu treba pažnja. Pacijent se osjeća poštovano, a ona odgovorno obavlja posao.

Radni predložak:

Izabrati zanimanje i napisati četiri do pet rečenica o zamišljenoj odluci u jednom radnom danu. Priča će sadržavati teškoću, Isusovu poruku, odluku i učinak na druge.

VJERA U JEDNOM RADNOM DANU

Aktivnost 9: Oprostiti i odgovorno popraviti (rad u paru – razrada postupka, 5 minuta)

Rad u paru. Učenici će razmotriti slučaj: netko je potrgao tuđi crtež i iskreno se ispričao. Prvi će član para opisati oprostjenje, a drugi popravak štete. Zajedno će objasniti zašto oprostjenje i odgovornost pripadaju istomu odnosu.

Moguće rješenje: Oprostiti znači odustati od osvete i biti otvoren pomirenju. Počinitelj će priznati štetu, ponuditi novu podlogu ili pomoć i promijeniti postupanje. Oprostjenje ne znači pretvarati se da se ništa nije dogodilo.

Radni predložak:

Netko je potrgao tuđi crtež i iskreno se ispričao.

OPROŠTENJE	POPRAVAK ŠTETE

Aktivnost 10: Zapišimo! (individualni rad – dopunjavanje sažetka, 3 minute)

Individualni rad. Učenici će dopuniti sažetak ponuđenim riječima i prepisati ga u bilježnicu: djelima – Otac – Krist – teškoća. Ponuđene riječi nisu u redoslijedu rješenja.

Rješenje: Otac; Krist; djelima; teškoća.

Radni predložak:

BOG JE NAŠ IDEAL

djelima – Otac – Krist – teškoća

Bog je naš _____ koji nas ljubi.

Isus _____ pokazuje kako živjeti.

Njegovu riječ potvrđujemo _____.

Vjera daje oslonac i usred _____.

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (9 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor

- Kako možete pokazati poštenje i kada nitko ne provjerava vaš rad? (Samostalnim radom i priznavanjem onoga što još ne znamo.)
- Kako možete biti uz prijatelje nakon neuspjeha? (Saslušati ih, ohrabriti i ponuditi konkretnu pomoć.)
- Kako ćete razlikovati molitvu od zahtjeva da Bog ispuni svaku želju? (U molitvi iskreno tražimo i slušamo Boga, uz povjerenje i spremnost na odgovorno djelovanje.)

Sinteza:

Učenici će usmeno povezati riječi Otac – Isus – slušanje – djelovanje u **dvije smislene rečenice**. Potom će se vratiti početnoj tvrdnji iz motivacije.

Moguće rješenje: Bog je Otac koji nas ljubi, a Isus nam objavljuje tu ljubav. Njegovu riječ slušamo da bismo je provodili u djelima, i u teškoćama.

Otac – Isus – slušanje – djelovanje

Zaključak vjeroučitelja: Isusov primjer pokazuje kako živjeti istinu, ljubav i oproštenje. Bog nije dužan ispunjavati svaku našu želju da bi nas ljubio. Čvrst oslonac gradimo slušanjem i vršenjem Isusove riječi. U teškoći možemo prihvatiti Božju pomoć i podršku ljudi.

Formativna provjera:

Učenici će odabrati završetak tvrdnje i navesti jedan vlastiti primjer: „Graditi na stijeni znači...”

Rješenje: B; primjer mora sadržavati konkretno dobro djelo, npr. ispriku i popravak štete.

Radni predložak:

Graditi na stijeni znači...

KOJI ODGOVOR NAJBOLJE ODGOVARA PRISPODOBI?

A. Nikada ne doživjeti teškoću.

B. Slušati Isusovu riječ i živjeti je.

C. Znati napamet sve Isusove riječi.

Samovrednovanje:

Učenici će uz svaku tvrdnju zapisati S (samostalno), P (uz primjer) ili H (trebam pomoć). Uz jednu tvrdnju navest će što još žele pojasniti.

Radni predložak:

MOGU OBJASNITI	S / P / H
Razliku između Boga i idola	
Poruku kuće na stijeni	
Jedan postupak nasljedovanja Isusa	

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 15.

Ili:

Učenici će napisati četiri rečenice o zamišljenom školskom danu u kojemu će jednu Isusovu poruku pretvoriti u djelo. Navest će poruku, situaciju, postupak i dobro koje će iz toga proizići.

Završna molitva:

Isuse, hvala Ti što ostaješ uz nas i kada pogriješimo ili ne uspijemo. Daj da dobro koje smo danas razumjeli postane vidljivo u našim djelima. Amen.

ili: Anđele, čuvaru mili...

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvodna molitva, povezivanje, motivacija, početni stav i najava	9 minuta
Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta – jedan način sa shemom	10 minuta
Aktivnost 2: Kuća na stijeni i kuća na pijesku – bez videa	6 minuta
Aktivnost 6: Dobra odluka bez publike – skraćena izvedba	5 minuta
Aktivnost 5: Teološko sidro	3 minuta
Aktivnost 10: Zapišimo!	3 minuta

Aktualizacija i sinteza sa zaključkom	3 minute
Formativna provjera	2 minute
Samovrednovanje, domaća zadaća i završna molitva	4 minute

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Razlikuju li Boga od predodžbe po vlastitoj mjeri?
- ☐ Povezuju li Isusa s objavom Očeve ljubavi?
- ☐ Tumače li razliku između slušanja i izvršavanja?
- ☐ Razumiju li da oluja dolazi na obje kuće?
- ☐ Navode li konkretno dobro djelo?
- ☐ Povezuju li oprostjenje i odgovornost?

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica *(individualni rad uz pomoć vjeroučitelja, 5 minuta)*

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 15 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

/

Aktivnost 3: Intervju s graditeljem *(rad u paru – zamišljeni intervju, 5 minuta)*

Učenici će sastaviti dva pitanja mudromu graditelju i dva odgovora oslonjena na prisposobu. Neće dodavati izmišljene pojedinosti kao biblijske činjenice.

Moguće rješenje: Što čini vaš temelj čvrstim? – Slušanje koje postaje djelovanje. Je li vas oluja zaobišla? – Nije; temelj je omogućio da kuća opstane.

Radni predložak:

PITANJE GRADITELJU	ODGOVOR

Aktivnost 4: Rečenica kojoj nedostaje djelo *(individualni rad – nastavak rečenice, 4 minute)*

Učenici će dopuniti izjavu „Govorit ću istinu i kada...” te opisati jednu moguću posljedicu iskrenosti koju su spremni prihvatiti.

Moguće rješenje: Govorit ću istinu i kada nisam dovršio zadatak; prihvatit ću obvezu da ga naknadno dovršim.

Radni predložak:

ISTINA U SVAKODNEVICI
Govorit ću istinu i kada...

Aktivnost 5: Savjet dvojici prijatelja *(rad u skupinama – usmena argumentacija, 5 minuta)*

Učenici će usporediti izjave: „Dovoljno je znati što je dobro“ i „Važno je činiti dobro, ali ne trebam nikoga slušati“. Skupine će u trima rečenicama pokazati što nedostaje svakoj izjavi i povezati ih s prispodobom.

Moguće rješenje: Prvoj izjavi nedostaje djelovanje; drugoj spremnost učiti i provjeravati svoje odluke. Isus povezuje slušanje i izvršavanje svoje riječi.

„Dovoljno je znati što je dobro.“

„Važno je činiti dobro, ali ne trebam nikoga slušati.“